

ÁDÁMJÁTÉK

Fordította: Rónay György

A korról és a darabról:

A középkor vallásos színhátékainak megteremtői, akik egyben az európai dráma- és színházadás újraszületésének is megteremtői voltak, ösztönösen tértek át a templomi szertartásjátékokról, a népet bibliaismeretre tanító fél-liturgikus játékokon át, a már szórakoztató és gyönyörködtető színi formákra. Ez a változás már a címben is megmutatkozik: ez már nem szertartás, hanem „játék”

Az Ádámjáték az egyik legkorábbi emlék, a korszak egyik gyöngyszeme, különleges darab, sem előzményeit, sem követőit nem ismerjük. 1150 körül íródott, ófrancia nyelven.

A játéktér a templom bejárata és lépcsőzete, vagy talán egy odaállított emelvény. Szabályos díszlet a középkori misztériumjátékokban a színpad síkjánál valamivel magasabban elhelyezkedő Paradicsom, s ezzel átellenben a Pokol, amelyet talán már akkor, mint a későbbi játékok illusztrációin látható, nyitott szájú sárkányfő ábrázolhatott. Ádám és Éva díszruhája a paradicsomi boldog élet jelképes kifejezése. A kígyó formában megjelenő kísértő ügyes szcenikusra vall. Máig érvényesek az értelmes beszédre és taglejtésekre vonatkozó utasítások, csak a Paradicsom kézzel való ismételt megmutatása jellegzetesen középkori. A korabeli szokás szerint Isten nem jeleníthető meg, Istenképés a szereplő neve, s ő nem azonosítható Istennel, csak őt jelképező figura.

Korának színvonalán álló költő az ismeretlen szerző, járatos a már igen magasrendű lovagi költészet gondolat- és formavilágában, és korát messze megelőzi a drámaírás területén.

Plasztikusan megformáltak a szereplők, emberi kapcsolatokat tud ábrázolni, a szöveg lelkiállapotokat tükröz, viszonyváltozásokat mutat.

(Az ismertetőben Benedek András tanulmányát használtam fel, amely az „AKÁRKI” című kötetben jelent meg: „Misztérium, mirákulum, moralitás- és a mai színháték” címmel.)

Változtatásaim az eredeti művön:

A szereplők közé egy „Társulatvezető” figurát tettem. Ő elmondhatja azokat a szerzői instrukciókat, amelyek a legkedvesebb részei az eredeti emlékeknek, de egyébként csak az olvasót gyönyörködtetnék.

Szituációt teremtettem a Társulatvezető figurája köré: a társulat izgatott készülődése az előadásra, a Vezető aggodalmas rendelkezései. A társulat még gyakorlatlan, így a Vezetőjük jó tanácsai és segítsége többször is jól jön az előadás folyamán.

A Paradicsom állat és növény lakóit emberek játsszák, az eredetiben erre semmiféle utalás nem történik.

Minden játékra vonatkozó instrukcióm arra törekszik, hogy a játékok naiv bája a középkor színházadásának romlatlan, naiv, a színházadás terén még tanulatlan és tapasztalatlan, de lelkes és tehetséges megoldásait pótolja.

Javaslatok a tér, világítás és zene használatára:

Az előadás indításánál a színpad még rendezetlen, anyagok szétszórva, egy létra valahol a játéktér hátulján, egy emelvény közepén, fölötté egy képkeret belógatva (ebben jelenik majd meg az Istenképés). A harmadik szint, a pokol mélysége a színpad előtt, a nézőkkel egy síkban jelenítődik majd meg. A pokol kapuja majd a nagy létra két ága között alakul ki, a létra két szárára fekete, vörös anyagokat tesznek majd, mikor a Társulatvezető erre utasítást ad. A közepén álló dobogó bíborszín, arany, fehér anyagokkal kerül majd feldíszítésre. A dobogó tetején állva az Istenképészt játszó színész éppen a képkeretben jelenik meg, világítással hangsúlyosan kiemelve. Javaslat: A képkeretben megjelenő felsőtest és fej legyen szépen öltöztetett, az alul, nem keretbe foglalt rész, kimondottan és szándékosan nem isteni, pl: papucs, rövidnadrág, szakadozott, foltozott ruhadarab. Az isteniség csak a színpad teremtette illúzió!

A hármastagoltság térben: a színpad előtti rész, a színpad síkja, és a dobogó magassága. Zenében is jó, ha a hármastagoltság elkülöníthető!

1., Isteni, egyházi zene: pl: Bach: Contertos

2., Az emberek, állatok, fák, növények „földi” zenéje, Isten dicsőítésére: pl. evangéliumi gyermekénekek (Konkrét javaslat: egy válogatás, amely a Hárfa Evangéliumi Kiadó Alapítvány gondozásában jelent meg- Eger 3300 Egészség ház u.23 Tel: 36/318-510. A forgatókönyvben szereplő dalszövegek erről a zeneanyagról lejegyzett szövegek.) Ha az előadás szereplői jól énekelnek, vagy van az iskolának kórusa, akkor nagyon jól alkalmazható a kórusénekek az előadásban!

3., Az ördögök zenéje, nagyon ritmusos, nagyon vad, minden egyéb hangulatot elsöprő. Pl: balkáni népzene.

A fák, növények, állatok ember-szereplők! A Tudás fája, egy erős fiú, akire (elmésen szerkesztett kigyó) az Ördögöt játszó rá tud tekeredni, felmászni rá.

A Paradicsomban, amíg a vétek nem követődik el, emberek, állatok, növények együtt áldják az Urat, sokszor boldog táncra kerekedve. A fák, növények, állatok drukkolnak, hogy ne kövessék el az engedetlenséget, nem passzív szemlélői az eseményeknek!

Az Istenképészt mindig Angyalok kísérik.

A szereplők létszáma: Társulatvezető, Ádám, Éva, Ördög, Istenképés

Angyalok: kb. 8

Tudás fája + 3-4 fa, virágok, állatok kb.12

Ördögök: kb. 10-12

+ ideális esetben kórus és zenészek 25-30 fő

(A Társulatvezető Bach zenéjének 4-5 üteme után érkezik a rendetlen színpadra. Társulata még sehol. Kétségbeesve nézeget, hogyan lesz itt előadás? A színpad minden „járásából”, és a nézőtér felől is érkeznek a játszó. Sietősen, izgatottan. Mindannyian a Társulatvezetőtől akarják megtudni: mi a teendő?)

Társulatvezető: Az előadás rendje: A paradicsomot vegyék körül kárpitok és selyemfüggönyök, (egy csapat már indul is díszíteni az emelvényt, egy másik a létrát hurcolja el a színpad jobb oldalára, ahol lépcső vezet a nézőtérre, és vörös-fekete anyagokkal álcázva a létrát, pokol kapuját varázsol belőle.) szerteszéjjel helyezzenek el benne illatos virágokat és lombokat, legyenek benne gyümölcsös terhes fák! (A fákat játszó a zene felerősödő hangjai közben bevonulnak. Kezükben különböző gyümölcsök. Boldogok, és mosolygósak, mint mindenki a Paradicsomban!) A lehető legkellemesebb

helynek lássék!.(*meglegyint egy rendetlenkedőt, aki éppen a színpad elején rosszkodik*)

Ádám viseljen vörös tunikát, Éva, pedig fehér ruhát, és fehér selyemköpenyt.

(Miközben mondja, kiválasztja az Ádámot és Évát játszó színészt. Két-három segítő mindkettőt felöltözteti. Civil ruhájuk fölé, ügyesen tekerve, egy-egy csipesszel rögzítve adják fel a színes selyem anyagot.) Jelenjék meg az Üdvözítő!

(Istenképmás bevonulása. A javasolt hangfelvételtől lejegyzett ének-szövege:

Ki teremtette ezt a világot, az egész világot,
Az egész világot,
Ki teremtette ezt a világot?
Atyánk Istenünk!
Ki teremtette a kéklő tengert, a hullámozó tengert,
A hullámozó tengert?
Ki teremtette a kéklő tengert?
Atyánk Istenünk!
Ki teremtette a fényes csillagot, ragyogó csillagot,
Ragyogó csillagot,
Ki teremtette a fényes csillagot?
Atyánk Istenünk!
Ki teremtette a kis madárkát, repülő madárkát,
Repülő madárkát?
Ki teremtette a kis madárkát?
Atyánk Istenünk!
Ki teremtett meg téged és engem,
Téged, őt és engem, téged őt és engem
Ki teremtett meg téged és engem?
Atyánk Istenünk!

Az ének alatt az angyalokat, fákat, virágokat, állatokat játszó körbe táncolják az emelvényre felérkező, keretben megjelenő Istenképmást. Az ördögök, a „másképp gondolkozók”, lassan húzódnak ki az ünneplők közül, és a pokol kapuján át lemennek a színpad előtti játéktérre, a pokolba.

Ádám és Éva helyezkedjék ide! (*az emelvény elé helyezi őket, szöveg közben rendezgeti, hogy jó legyen a hatás!*) álljanak mindketten az Istenképmás előtt, de Ádám mégis valamivel közelebb hozzá, komoly arccal, Éva viszont kicsit nyájasabban.

Ádámot jól meg kell tanítani rá, hogy mikor kell válaszolnia, és hogy ne válaszoljon túl gyorsan, se túl késlekedve. Nemcsak őt, hanem az összes többi szereplőt is ki kell oktatni, hogy értelmesen beszéljenek, és taglejtéseik megfeleljenek annak a dolognak, amiről beszélnek Tiszta legyen a kiejtésük, annak rendje és módja szerint mondják, amit mondaniuk kell! Ha valaki közben a paradicsomot említi, (*kis zavar támad, mert nem találják a paradicsomot, de végül valaki kiszalad érte és egy valódi paradicsomot helyez az emelvény elejére, Istenképmás lába elé.*) tekintsen feléje és mutasson rá a kezével.

Most pedig kezdődjék a játék!

Istenképmás: Ádám!

Ádám: Uram.

I.K.M : Sárból, agyagból formáltalak téged.

Á.: Tudom jól.

Tisztellek ezért félelemmel.

Szavadnak mindig engedek.

I.K. M : Jó társat is adtam neked:

Íme asszonyod, neve Éva,

Asszonyod és formára párod,

Büszke lehetsz reá, ha látod.

Szeresd őt, és ő is szeressen,

Így fog bennetek telni kedvem.

Úgy tegyen, amint rendeled,

S mindketten tőlem függjete.

Értelmes módon légy ura,

Ne legyen köztetek tusa,

De nagy szeretet s türelem.

Házasságtok ilyen legyen.

Éva, most tehozzád beszélek

Ezt jó lesz jól szívedbe vésned.

Ha akaratom követed,

Megáldom majd személyedet.

Teremtődöt szeretve tiszteld,

Énbennem uradat fölismerd

Ádámot szeresd, szót fogadj,

Te vagy az asszony, s ő urad,

Szeresd őt és szolgálj neki:

A házasság így rendeli

Éva: Teszem, Uram, ahogy kívánod,

Semmi törvényt át sose hágok,

Elismerlek téged uramnak,

S őt, gazdámat is ugyanannak:

Mindig híven mellette állok,

Bőven kap tőlem jó tanácsot,

Szolgállak, kedvedet teszem

Uram, mindenkor szívesen.

I.K.M.: Figyelj, Ádám, hallgasd a szózatot!

Teremtőmnyemnek, most nagy jót adok

(Bach zene halkán beúszik, ha megoldható Istenkép más hangja innen kezdve felerősített és visszhangos.)

Örökkön élsz, ha szavam fogadod,

Nem látsz romlást, és nem érnek bajok

Te leszel ura az egész világnak

S minden lényének, vadnak és madárnak

A jót s rosszat szívedbe helyezem

Ilyen kinccsel nem ragyog senki sem.
Hagyd a rosszat, a jót válaszd tiédnek,
Urad szeret, hát semmi kár nem érhet

(Eddig tart a „szózat”, az erősített hangzás.)

Ádám: Más sem akarok, mint szolgálni téged!
Hogy lennék olyan megátalkodott,
Hogy más kívánjak, mint szolgálatod!

Társulatvezető: Istenképés erre megmutatja Ádámnak a paradicsomot.

(Énekszó mellett a Leereszkedő Istenképés, Ádám, Éva, és az Angyalok körbejárják a színpadot, a boldog fákat, virágokat, állatokat nézegetik, majd az ének végére visszaállnak eredeti helyükre.)

A javasolt hangzó anyagról a választott gyerekkórus szövege:

Hallelu, hallelu, hallelu, hallelu, hallelu, hallelu jaaa...
Jézus Krisztus vár minden gyermeket
Ő hozott nekünk fényes életet,
Hallelu, hallelu, hallelu, hallelu, hallelu, hallelu jaaa..
Jézus Krisztus hív, áldjuk szent nevét,
Ismeri az Úr minden gyermekét
Hallelu, hallelu, hallelu, hallelu, hallelu, hallelu jaaa.)

I.K.M.: Ádám

Ádám: Uram.

I.K.M.: Szép ez?

Ádám: Mi ez?

I.K.M.: A paradicsom *(A lába előtti valóságos paradicsomra mutat)*

Ádám: Nagyon szép

I.K.M.: Én ültettem s ápolom

Barátom lesz, akire ráhagyom

I.K.M.: Még itt vagy, el nem múlik életed,

Korodnak változása nem lehet,

Haláltól ne félj, nem árthat neked.

El ne kívánozz: ez lesz lakhelyed.

Ahány fát csak látsz, mindről szabad enned.

Gyümölcsétől nem tiltlak el, csak ennek.

(a Tudás fáját játszó színész átvonul a színen, a pokol lejáratahoz közel áll meg.)

Ha eszel róla, halált kell viselned,

Balsorsra jutsz, és szívemből kivetlek.

Ádám: Leszek parancsod szerint engedelmes,

Nem teszek szavad ellen, s Éva sem tesz.

Joggal vár a hitszegő sorsa arra,

Ki urát elárulja és becsapja.

Társulatvezető: Istenképés bemegy a templomba, Ádám és Éva pedig ide-oda sétálgat, és tisztos módon gyönyörködik a Paradicsomban.

(Istenképés az Angyalok kíséretében kivonul, a fák, virágok, állatok boldog táncot járnak, ördögök leskelődnek a színpad szélén. Most, hogy elvonult az Istenképés, felbátorodnak, és támadásba indulnak)

Ördög: Mit csinálsz, Ádám,

Ádám: Igen vígan élek.

Ördög: Jól vagy?

Ádám: Semmi bajt s bánatot nem érzek.

Ördög: Lehetnél jobban is.

Ádám: Alig hiszem.

Ördög: De legalább szeretnéd tudni?

Ádám. Nem

Ördög: S miért ne?

Ádám: Mert nem éri meg.

Ördög: Megérné.

Ádám: Nem tudom, mi módon.

Ördög. Futtában nincs mit róla szólnom..

Ádám: Szólj csak.

Ördög: ha tudni akarod, négyszemközt elárulhatom.

Ádám:akarom.

Ördög: Úgy hallgass rám figyelmesen:
Érdekedben áll.

Ádám: Azt teszem.

Ördög: Hiszel nekem?

Ádám: Hiszek, miért ne.

Ördög: Az egész nem ér egy fabatkát,
Kivéve ott fönt azt az almát.
Mert az a bölcsesség gyümölcse:
Mindentudást ehetsz belőle!
Kóstold csak meg, jót tesz neked.

Ádám: Miben?

Ördög: megtehetsz mindent, ami vágyad,
Húzd csak le magadhoz az ágat,
S egyél bátran, jól jársz te ettől:
Sose félsz többet Istenedtől,
Egyenlő leszel vele rangra,
Ezért lett tilos, hát az alma!
Elhiszed-e nekem? Harapj hát!

Ádám. Nem akarok!

Ördög: Szép kis multság!
Nem akarsz?

Ádám: Nem.

Ördög: Mert buta vagy.

(Hangosan megszólal az „ördög zene”. A pokolból a színpadra özönlenek az ördögök. Zajszközöket működtetnek, fedőket, serpenyőket ütnek, akrobatikus, gyors, kavargó táncot járnak. A fák, virágok, növények rémülten menekülnek. Az Ördögöt játszó színész intésére újra visszahúzódnak a pokolba.)

Ördög: Mit csinálsz Ádám? Észre térsz?
Vagy még mindig félrebeszélsz?
Szíved föntebbre sose vágyik?
Fölségedet hirdetné minden,
S hatalmas lennél, mint az Isten.

Ádám. Távozz innét, te vagy a sátán!

Ördög. Távozzak, Ezt mondod, Ádám?

Ádám: Urammal háborúba vonnál,
Örömtelen kínokba dobnál.
Nem hiszek neked, takarodj,
És eztán ügyelj arra, hogy
Ne lássam többé színedet sem,
Mert áruló vagy és hitetlen!

(Ádám határozott elutasítása után az ördög visszahúzódik, a többi ördögökkel susmorog, tanácskozik. Az Angyalok boldog kara jelenik meg és dicsőítik az Urat.

Az ének szövege: Száll az ének, zeng az ének, örvendjünk,
Víg örömmel Istenünknek éneklünk.
Énekünket visszazengi föld és ég:
Istenünknek dicsőség!

Az ének alatt Éva a színpad elejére hever, napozik. A pokolból egy gitáros-énekes ördög kíséretében jön újra az Ördög. A gitáros „szerenádod ad” Évának. Igazi trubadúr módjára udvarol, a cél érdekében, az Ördög.)

Ördög: Már rég kereslek, Éva téged.

Éva : És mondd , Sátán, ugyan mi végett?

Ördög. Én a pompás paradicsom
Titkait mind régtől tudom,
Egyet-mást elmondok neked.

Éva : Csak kezd el, s én majd figyelek.

Ördög: Ádámmal is szóltam, de túl bolond.

Éva : Csak nyers.

Majd megpuhul,

Ördög: mint a pokol, olyan goromba.

Éva: Nemes lélek

Ördög: Mégis te vagy az okosabb,
Bátrabb benned a gondolat,
Veled könnyebb szót érteni
Beszédem volna.

Éva : Láss neki.

Ördög: Tudd meg hát, hogy ebben a kertben

Nagy csalás folyt kettőtök ellen.

A gyümölcsben, mit az Isten

Nektek adott, jó semmi sincsen,

Amit viszont tiltott erősen

Ez minden jóval tele bőven:

Bírás, hatalom, hallhatatlan

Élet titka rejtőzik abban,

No, meg a jó és rossz tudás.

Éva : S az íze?

Ördög. Égien csodás!

Éva: Már az is jó, ha láthatom.

Ördög: mi lenne, ha ennél belőle?

Éva : Nem tudom.

Ördög: Kétkedysz? Előbb te,

Aztán Ádámnak add oda,

S tiéd az égi korona,

Olyan leszel, mint a Teremtőd,

Titka előtted, nem lehet több,

S ha a gyümölcsből ettetek,

Megváltozik a lelketek:

Isten párjai lesztek nyomban

Mind jóságban, mind hatalomban,

Harapj hát!

Éva: Most nem.

Ördög: Habozol?

Éva : Majd.

Ördög: Mikor?

Éva :várj, amíg

Ádám pihenni távozik.

Ördög: Egyél már, és ne tétovázz!

Gyerekség a halogatás

(Hangosan megszólal az „ördög zene”. Ádám dühösen kergeti Évát, mint egy féltékeny férj, ha feleségét azon kapja, hogy olyan legénnyel tárgyal, akitől tartani illenék. Az Ördög röhögve távozik. Győzött, már a Paradicsomban is házastársi verekedést szított, s az ő zenéje szól! Ádám végül az emelvényénél elkapja a menekülő Évát és elfenekeli, Éva visít.)

Ádám: Mondd, asszony, mit kerülgetett

Az ördög, mit akart veled?

Éva : Tisztességünk javára szólt csak.

Ádám: Egy szót se higgy az árulónak!

Többé közeledbe se engedd

Az alattomos, beste lelket,
Aki föllázadt Isten ellen,
Hogy a helyébe telepedjen!
Ilyen féregnek semmilyen
Dolga teveled ne legyen.

(Az Ördög öröme hamar elszáll, attól fél oda minden reménye, Éva engedelmes lesz, nem meri szóba hozni az alma evést. Új tervet eszel ki, a Tudás fája tövihez sompolyog.)

Társulatvezető: Ekkor elmésen szerkesztett kígyó másszék föl a tiltott fa törzsén. *(Az Ördögöt játszó színész a Tudás fájára felkapaszkodik. A „Fa” a „Kígyóval” együtt az emelvényhez megy, Ádám és Éva közé telepszik, ily módon az Ördög közel kerül Évához, alkalma van rá, hogy fülébe súgjon, s az almát is kezébe teheti. A „Tudás Fája” amikor leül, összenyomja az emelvény elejére helyezett paradicsomot. Annak szépsége láthatóan elveszett!)* Éva fülelve hajoljon oda hozzá, mintha a tanácsát hallgatná. Egy almát kap tőle, ezt Ádám felé nyújtja, ő azonban még nem fogadja el.

Éva : Vedd, Ádám! Hidd el, párja nincs,
Nekünk termett e drága kincs.

Ádám: Valóban oly jó?

Éva : Megtudod
Rögtön, mihelyt megkóstolod.

Ádám : Félek

Éva : Sose félj.

Ádám: Nem szabad.

Éva : Tétovázol, mert gyáva vagy.

Ádám: Jó, megteszem.

Éva : Egyél belőle!
Jó s rossz tudásra jutni tőle.
Először most majd én eszem

Ádám: Utánad meg én

Éva : Úgy legyen

Társulatvezető: Éva elkölti az alma egyik felét *(ördögzene halkan indul, majd egyre erősödik, végül már a szöveg sem érthető, de láthatóan izgatottan beszélnek. A paradicsom minden élőlénye aggodalommal figyel, igyekszik tiltó, védő, féltő jeleket adni, hogy elkerülhető legyen a bűn!)*

Éva : Kóstoltam. Szent ég! Mily zamat!
Hozzáfogható nem akad!
Az íze...

Ádám: Milyen?

Éva : Oly remek,
Ember még nem érzett ilyet
Szemem kinyílt, világosan lát

Elnyertem az Isten hatalmát!
Ne késlekedj, Ádám, fogadd
El benne boldogságodat.

Ádám: A párom vagy, hiszek neked.

Éva : Mire vársz? Bátran eheted!

Ádám ekkor beleharap az almába, a zene ekkor már elviselhetetlenségig hangos, a gyümölcs maradványát a földre dobja. A zene elhallgat. Hosszú csend, senki sem mozdul.)

Társulatvezető: Ádám a lehető legnagyobb fájdalmat érzékeltetve, kezdje el sirámát.

Ádám: Jaj, mit tettem! Bűnös vagyok,
Menthetetlenül meghalok.
Elhagytam édes uramat
Rossz társam tanácsa miatt
Soha még ilyen keserűn
Nem jártam: tudom, mi a bűn.
Halál, halál, mért nem ölsz meg!
Szabadítsd meg tőlem a földet.
Magam maradtam, mit sem érek,
Végleg elveszített a véték.
Mert vétkeztem jó Uram ellen,
S nem lehet vele pörbe mennem,
Enyém a bűn, s övé a jog.
Egek! De nagy bajban vagyok!

Társulatvezető: Megpillantja Évát, asszonyát

Ádám: Ó, te felelőtlen!
Vesztetemre születél belőlem!
Bordám egész testem eladta
Eszét vette, pusztulni hagyta
Mit tegyek s szóljak, nem tudom,
Ha égből nem jön irgalom.

(megszólal a Bach zene. Istenképés az angyalok kíséretében bevonul. Az egyik Angyal kezében már ott a kard, amellyel majd kiűzi a vétkezőket a paradicsomból. Ádám félelmében az emelvény alá bújik.)

I.K.M : Ádám, hol vagy?

Társulatvezető: Erre mindketten az Istenképés elé állnak, (Éva húzza elő a reszkető Ádámot) de nem egészen felegyenesedve, és nagyon szomorúan

Ádám : Itt, jó uram.

I.K.M : Mit tettél?

Tiltó szavamat megvetted,
Egykedvűen semmibe vetted.
Etted az almát, noha mondtam,
Hogy azon a fán tilalom van
Azt hitted, úgy isten leszel
Tán még mindig hetvenkedel?

Ádám: Ettem belőle, fájdalom!

Vétekbe kevert asszonyom.

I.K.M.: Inkább az ő szavát követted:

Ettél, bár nincsen engedelmed.

Nos, vedd el hát jutalmad érte:

Átkot hintek a föld színére:

(az átok újra felerősödve és visszhangosan szólaljon meg!)

Sok gonddal, sok kínnal eszed

A mindennapi kenyered,

Sok verejtékkel, búval-bajjal

Fogsz élni folyton, éjjel-nappal

Társulatvezető: Most Évához fordul és fenyegető arccal, azt mondja neki:

I.K.M.: Kínnal fogsz szülni, s fiaid

Kínban élik le napjaik,

Fájdalomban lesz születésük,

S keserű rettegés a végük.

Ilyen gyötrelmes bajba lökted

Magadat és minden szülötted,

S aki csak méhedből ered,

Mind átkozza majd vétkeket

Társulatvezető: Megfenyegeti a kígyót, mondván:

I.K.M.: Te pedig, kígyó, légy, ahogy

Joggal érdemled, átkozott

Porban fogsz csúszni-mászni mellen

Minden nap, egész életedben.

Az asszony meg, vesztetre törve,

Ellenséged lesz mindörökre.

Társulatvezető: Ekkor kiűzi őket a Paradicsomból

I.K.M.: Most innét menjeteK tovább,
Rosszul cseréltetek hazát
Tanyát a földön üssetek,
Kertemben nincs már helyetek
Kérnivalótok semmi sincsen
Távozzatok örökre innen!

(*A kardos angyalhoz fordul*)

Vigyázz kertemre: senki ebbe
Törvénytelenül nem mehet be,
Soha senki többé az élet
Gyümölcséhez hozzá nem érhet,
S annak, ki mégis erre járna,
Útját tüzes pallosod állja!

Társulatvezető: Az Istenképmás visszavonul a templomba.

(*Istenképmás és Angyalok kivonulnak, csak a kardos angyal marad az emelvény mellett felemelt karddal.*)

A kivonulás- ének szövege: Mily szép, ó nagy Isten, amit alkottál!

Az erdei vadak, a tenger és patak,
A zümmögő bogár, a vándorló madár,
Íme mindez a te műved, amit alkottál!
Moly szép, ó nagy Isten, amit alkottál!
Az erdő, s a fák, a réten a virág,
A nap, hold, csillagok, mely az égen fönrragyog,
Íme mindez a te műved, amit alkottál!)

Ádám: Jaj, mért kellett megérnem a napot,
Mikor bennem a bűn fészket rakott?!

Társulatvezető: A paradicsomra tekint, felé nyújtja karját, és fejét ájtatosan lehajtva mondja:

Ádám: Bűnöm miatt el kellett hagyjalak
S reményem sincs, hogy visszakapjalak

Éva : Vétkeztem Isten ellen s ellened,
Megemlegetik sokszor tettemet,
Nagyot botlottam, bűnöm eltemet,
Gyarló vagyok, jót nem remélhetek..
Vétekbe estem, súlyos tévedésbe

Ádám: Szegény fajtánk nagy árat fizet érte.

Éva : Édes gyümölcs volt, kín lesz büntetése.

Ádám: Ettünk belőle, s ránk is szállt a vétke.

Éva : Én vetem mégis reményem Uramba,

Ádám: Ha elbuktunk is, megenyhül haragja,

Éva : áldott kegyelmét egyszer visszaadja,

Ádám : s kivált a pokol karmából hatalma.

(ördögzene megszólal. A Társulatvezető még próbálja elmondani a továbbiakat, de az sem baj, ha szavait a zene, ricsaj, dobolás már elnyeli. Amit mond, az úgyis megjelenítődik játékban. Az ördögök mindent elsöprő bulija következik, ez megy majd át egy szerkesztett tapsrendbe.)

Társulatvezető: Ekkor megjelenik az Ördög, s vele három vagy négy társa, kezükben vasláncok és bilincsek, ezeket Ádám és Éva nyakára vetik. Most aztán egyesek lökdösik, mások huzigálják őket a pokol felé, más ördögök meg a pokol torkából elébük tódulnak és vesztükön nagy örvendezést csapnak egymás közt. Ismét mások fogadják, és a pokolba viszik őket, és ujjongva lármáznak odalent, összecsapkodva üstjeiket és serpenyőiket.

VÉGE

